

У Х В А Л А
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Москаля Геннадія Геннадійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини четвертої статті 5, частин третьої, четвертої, сьомої, дев'ятої, десятої статті 7, статті 11 Закону України „Про добровільне об'єднання територіальних громад“ від 5 лютого 2015 року № 157–VIII

м. К и ї в
5 вересня 2018 року
№ 256-1(II)/2018

Справа № 3-251/2018(3476/18)

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Шаптали Наталі Костянтинівни – головуючої, доповідача,
Запорожця Михайла Петровича,
Мойсика Володимира Романовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Москаля Геннадія Геннадійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини четвертої статті 5, частин третьої, четвертої, сьомої, дев'ятої, десятої статті 7, статті 11 Закону України „Про добровільне об'єднання територіальних громад“ від 5 лютого 2015 року № 157–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 13, ст. 91) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Шапталу Н.К. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

установила:

1. До Конституційного Суду України звернувся Москаль Геннадій Геннадійович з клопотанням визнати такими, що не відповідають статті 7, частині другій статті 19, частині третій статті 22, статті 38, пунктам 29, 30 частини першої статті 85, пункту 13 частини першої статті 92, частині першій статті 133, частині першій статті 140, статті 144 Конституції України (є неконституційними), положення частини четвертої статті 5, частин третьої, четвертої, сьомої, дев'ятої, десятої статті 7, статті 11 Закону України „Про добровільне об'єднання територіальних громад“ від 5 лютого 2015 року № 157–VIII зі змінами (далі – Закон).

Автор клопотання стверджує, що вказаними положеннями Закону „встановлюється процедура, за якою рішення органів місцевого самоврядування та місцевого референдуму про добровільне об'єднання територіальних громад має подаватися до Верховної Ради Автономної Республіки Крим чи обласної ради для прийняття ними рішення про „утворення об'єднаної територіальної громади“. Такий підхід, на думку Москаля Г.Г., „в неконституційний спосіб вибудовує ієрархію юридичної сили рішень органів місцевого самоврядування різних рівнів“ та „позбавляє територіальні громади сіл, селищ, міст самостійно вирішувати питання місцевого значення – приймати рішення про добровільне об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст“.

Крім того, у конституційній скарзі зазначено, що оспорювані положення Закону фактично створюють „передумови для змін первинної ланки системи адміністративно-територіального устрою України за відсутності належної законодавчої основи“, суперечать „ідеології добровільного об'єднання територіальних громад, які зобов'язані керуватися не законом, а перспективним планом формування територій громад відповідного регіону, згідно з методикою формування „спроможних“ територіальних громад, що затверджується Кабінетом Міністрів України“.

Автор клопотання також звертає увагу, що Закон містить словосполучення „громадське обговорення“, яке є невизначеним на законодавчому рівні.

У конституційній скарзі Москаль Г.Г. вказує, що у березні 2018 року він звернувся до Верховного Суду як суду першої інстанції з адміністративним позовом до Верховної Ради України, у якому просив скасувати окремі положення Закону.

Верховний Суд у складі судді-доповідача Касаційного адміністративного суду ухвалою від 27 березня 2018 року відмовив у відкритті провадження, вказавши, що позов не підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Не погодившись із цим судовим рішенням, Москаль Г.Г., як він зазначив у конституційній скарзі, звернувся до Великої Палати Верховного Суду з апеляційною скаргою.

Верховний Суд постановою від 12 червня 2018 року апеляційну скаргу залишив без задоволення, а ухвалу Верховного Суду у складі судді-доповідача Касаційного адміністративного суду від 27 березня 2018 року – без змін.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

2.1. Згідно з частиною першою статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу.

Відповідно до частини першої статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“ суб'єктом права на конституційну скаргу є особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її

справі закон України (його окремі положення) суперечить Конституції України; до суб'єктів права на конституційну скаргу не належать юридичні особи публічного права.

Відповідно до абзацу першого частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону.

У конституційній скарзі автор клопотання зазначає постанову Верховного Суду від 12 червня 2018 року як остаточне судове рішення у його справі. Однак із вказаної постанови вбачається, що предметом розгляду у цій справі була апеляційна скарга Закарпатської обласної державної адміністрації на ухвалу Верховного Суду у складі судді-доповідача Касаційного адміністративного суду від 27 березня 2018 року у справі за адміністративним позовом Закарпатської обласної державної адміністрації до Верховної Ради України „про скасування окремих положень закону“. Москаль Г.Г. у цій справі був представником Закарпатської обласної державної адміністрації.

Таким чином, постанова Верховного Суду від 12 червня 2018 року була прийнята не у справі за позовом фізичної особи Москаля Г.Г., а у справі за позовом Закарпатської обласної державної адміністрації, яка є юридичною особою публічного права. Отже, Москаль Г.Г. не є належним суб'єктом права на конституційну скаргу в розумінні вимог статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

З огляду на наведене конституційна скарга Москаля Г.Г. не відповідає вимогам статей 55, 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 1 статті 62 цього закону – звернення до Конституційного Суду України неналежним суб'єктом.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“ та відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Москаля Геннадія Геннадійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини четвертої статті 5, частин третьої, четвертої, сьомої, дев'ятої, десятої статті 7, статті 11 Закону України „Про добровільне об'єднання територіальних громад“ від 5 лютого 2015 року № 157–VIII зі змінами на підставі пункту 1 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – звернення до Конституційного Суду України неналежним суб'єктом.

2. Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**